فلسفه تاریخ

تعدادواحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با مباحث اصلی فلسفه تحلیلی تاریخ و فلسفه نظری تاریخ

الف)فلسفه تحلیلی تاریخ (فلسفه علم تاریخ)

۱- موضوع تاریخ : حوادث گذشته و افعال گذشته انسانها که دارای معنا و اهمیت اجتماعی اند

۲- روش پژوهش در تاریخ : کل گرایی و فردگرایی روش شناختی ، انواع تبیین تاریخی ، منحصربه فرد دانستن رویدادهای تاریخی ، قول به عقلانیت افعال ، تبیین عقلانی ، تبیین مبتنی بر قوانین ، تبیین ناظر به امکان وقوع رویدادها و تبیین ناظر به واقعیت رویدادها .

۳- عینیت و ارزش داوری : عینیت گرایی و نسبیت گرایی ، مسأله گزینش در تاریخ ، ارزش های گذشته و حال ، عینیت به منزلهٔ انصاف .

۴- علیت تاریخی : علت و دلیل ، نسبیت علل ، علیت و نابهنجاری ، علیت و اراده و اختیار .

۵- ماهیت و نقش روایت و نقل درتاریخ : اعتمادپذیری نقل و روایت ، منطق روایت ، ایرادت وارد به تاریخ روایی ، روایت و واقعیت)

۶- موجبیت تاریخی : ضرورت درتاریخ ، قول به تقدیر و مشیت ، حتمیت خطی ، موجبیت علمی ، پیش بینی پذیری افعال ، تصادف و اتفاق ، ابداع و خلاقیت ، مسئولیت و آزادی .

ب) فلسفه نظری تاریخی

۱- تکامل تاریخ (اندیشهٔ پیشرفت در تاریخ)

۲- نقش شخصیت درتاریخ (نظریه نقش مردان بزرگ درتاریخ)

۳- نقش قدرت (قدرتمندان) در تاریخ

۴- بحث نژاد درتاریخ

۵- نظام های نظری تاریخ (نظام های غایت شناختی دینی و غیردینی و نظام های علمی)